

Prof. dr Ljubinko Mitrović: **Prekršajno Pravo**, Panevropski univerzitet
Apeiron, Banja Luka, 2014, str. 323.

Milena Simović

Prof. dr, zamjenik direktora u Sekretarijatu za zakonodavstvo u Vladi Republike Srpske i Vanredni profesor na Fakultetu za bezbjednost i zaštitu u Banjoj Luci, Banjaluka, Bosna i Hercegovina, vlado_s@blic.net

Datum prijema rada: 26. novembar 2013.

Datum odobrenja rada: 23. novembar 2014.

U izdanju Panevropskog univerziteta Apeiron u Banjoj Luci nedavno je izašao iz iz štampe univerzitetski udžbenik „Prekršajno pravo“ autora dr Ljubinka Mitrovića, vanrednog profesora i dekana Fakulteta pravnih nauka na istoimenom univerzitetu. Recenzenti udžbenika su akademik dr Miodrag Simović, sudija Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i redovni profesor Pravnog fakulteta u Banjoj Luci i dr Dragan Jovašević, redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Nišu.

Udžbenik je namijenjen prvenstveno studentima Fakulteta pravnih nauka u Banjoj Luci, kao osnovni udžbenik za izučavanje materije i pripremanje ispita iz predmeta Prekršajno pravo, ali i svima koji se u svakodnevnom praktičnom radu susreću sa ovom materijom. Međutim, ovaj se udžbenik može koristiti i na svim fakultetima i višim školama gdje se izučava materija ove grane kaznenog prava. Radi se o udžbeniku koji na bazi zakonskih rješenja u Republici Srpskoj iz jula 2014. godine sveobuhvatno obrađuje problematiku prekršajnog prava. Knjiga je nastala kao plod višegodišnjeg bavljenja autora problematikom utvrđivanja krivice i kažnjavanja učinilaca javnopravnih delikata.

Sadržina ovog rukopisa sveobuhvatno obrađuje materiju koja u potpunosti odgovara nastavnom planu i programu koji je uobičajen za predmet Prekršajno pravo na pravnim fakultetima. Toj osnovnoj namjeni autor je prilagodio način, sistem, metod, stil i sadržinu izlaganja posmatrane problematike. U težnji da olakša rad studentima u savladavanju ovog dosta dinamičnog, složenog, obimnog i razuđenog gradiva, autor je nastojao i u velikoj mjeri uspio da na savremen, jednostavan i pristupačan način izloži teorijske, uporednopravne i praktične aspekte, obilježja i karakteristike najznačajnijih pojmova i instituta prekršajnog prava.

Cjelokupna materija sadržana u udžbeniku je izložena u četiri dijela koja se logično nastavljaju i predstavljaju jedinstvenu cjelinu.

U prvom dijelu razmatraju se osnovna pitanja vezana za prekršajno pravo kao pozitivnopravnu disciplinu i prekršajno pravo kao pravnu nauku. Izlaganje o istorijskoj po-

javi i razvoju prekršajnog prava od najstarijih vremena do danas i o razvoju kaznenopravne naučne misli predstavlja dio kome je autor posvetio posebnu pažnju. Tu su izložena i osnovna pitanja vezana za pojam, predmet, ulogu (funkciju), diobu i izvore prekršajnog prava prema shvatanjima domaće i inostrane pravne nauke. Potom slijedi izlaganje o prekršajnom pravu kao grani pozitivnog prava – njegov pojam i karakteristike, kao i njegov odnos prema drugim granama pravnog sistema Republike Srbije, odnosno sa krivičnim pravom.

Potom slijedi izlaganje o prekršajnom materijalnom pravu (drugi dio) u kome su sadržana teorijska, ali i praktična shvatanja o osnovnom pojmu ove grane kaznenog prava – o prekršaju koji je istovremeno i društvena i pravna pojava. Na ovom mjestu autor je koristio obimnu zakonsku literaturu, kako Republike Srpske, tako i više drugih zemalja, kao i aktuelnu sudsku i prekršajnu praksu. Naime, autor je poslije izlaganja svakog pojma i instituta vezanog za izvršenje prekršaja (objekt i subjekt, osnovi isključenja prekršaja, stadijumi u izvršenju prekršaja, jedinstvo prekršaja, sticaj prekršaja, krivica, saučesništvo), shodno rješenjima iz Zakona o prekršajima Republike Srpske, posebnu pažnju posvetio teorijskim shvatanjima prema dostignućima savremene kaznenopravne teorije, te praktičnim ostvarenjima zakonskih rješenja u različitim oblicima i vidovima ispoljavanja u sudskoj i prekršajnoj praksi.

U dijelu udžbenika koji se odnosi na sistem prekršajnih sankcija kao mjera društvenog reagovanja na ovu vrstu javnopravnih delikata, pored pojma, karakteristika i vrsta prekršajnih sankcija, autor je izložio teorijsko učenje o prekršajnim sankcijama, posebno sa aspekta njihove prirode, svrhe, sadržine i uslova za izricanje, praveći, pri tom, paralele sa istovrsnim sankcijama u krivičnom zakonodavstvu. Istovremeno je autor ukazao i na probleme u primjeni pojedinih zakonskih rješenja iz ove oblasti u neposrednoj sudskoj i prekršajnoj praksi, dajući prijedloge za njihovo prevazilaženje i razrješenje.

Pored kazni kao osnovnih vrsta prekršajnih sankcija,

autor je izložio pravila za njihovo odmjeravanje, a potom slijedi izlaganje pojma, karakteristika i uslova za izricanje upozoravajućih sankcija, zaštitnih i vaspitnih mjera. Poseban dio ovog izlaganja se odnosi na maloljetnike i osnove gašenja prekršajne sankcije.

Treći dio udžbenika obrađuje materiju prekršajnog procesnog prava. Polazi se od osnovnih pojmova vezanih za pojam, predmet i zadatak prekršajnog procesnog prava i prekršajnog postupka. Tu su izložena i osnovna pitanja vezana za prekršajne procesne subjekte, podneske i zapisnike u prekršajnom postupku, dostavljanje pismena i razmatranje spisa, rokove i vraćanje u pređašnje stanje i troškove prekršajnog postupka. Potom slijede izlaganje o imovinskopравnim zahtjevima, dokazima i dokaznom postupku, toku prekršajnog postupka, rješenju o prekršaju, redovnom i vanrednim pravnim lijekovima.

Posljednji, četvrti dio udžbenika odnosi se na prekršajno izvršno pravo. Ovdje su obuhvaćena izlaganja o evidenciji, brisanju i izvršenju sankcija.

U izlaganju veoma, složene i obimne materije opšteg i posebnog dijela prekršajnog prava autor je vješto koristio svu raspoloživu domaću i inostranu kaznenopravnu literaturu, zakonske tekstove Republike Srpske, ali i stranih zemalja, kao i aktuelnu sudsku i prekršajnu praksu što ima veliku upotrebnu i praktičnu vrijednost. Po svojoj sadržini,

obimu i načinu tretiranja, kao i produbljenosti posmatranih tema, uočenim pitanjima i problemima, kao i načinom njihovog razrješenja, to je jedan analitičko-sintetički stvaralački rad koji odražava ne samo visok stepen poznavanja materije iz ove oblasti, već i izvanredan pedagoški pristup.

Rad je pisan jednostavnim i razumljivim stručnim pravničkim jezikom, lakim i dopadljivim stilom, što ga čini izuzetno pogodnim za poimanje i razumijevanje materije prekršajnog prava. Dopadljiv stil pisanja i sposobnost autora da složene finese ovog prava učini bliskim i zanimljivim svima koji su zainteresovani, doprinijeće sigurno da se za ovu knjigu zainteresuje i s pažnjom je prihvati i šira čitalačka publika. Knjiga pokreće mnoga pitanja i iziskuje dalja istraživanja, a smješta temu u kontekst koji je širi od naučnog.

Ove odlike, uz postojanje brojnih originalnih gledišta autora u teorijskom i praktičnom razrešavanju pojedinih pitanja, čine ovaj rad ne samo interesantnim i korisnim, već i podobnim za obrazovanje studenata. S obzirom na sve iznijeto, domaća kaznenopravna literatura dobila još jedno vrijedno i nezaobilazno djelo. U svakom slučaju, bar što se naučnika tiče, udžbenik će sigurno predstavljati solidnu osnovu za izučavanje bilo koje relevantne teme savremenog prekršajnog prava Bosne i Hercegovine.